

กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบัน Strategies for Self-Managing for Happiness at Present

ถนอมขวัญ อยู่สุข

กรรมการผู้จัดการ. บริษัท นิท คอนซัลแทนท์ จำกัด

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสังคมไทยในปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร และ 3. เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์วิธีการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย บทความวิชาการ และที่สืบค้นจากแหล่งฐานข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ทำให้ทราบว่า ปัญหาเกี่ยวกับสังคมของแต่ละประเทศ รวมถึงประเทศไทยด้วยนั้นสามารถแยกได้เป็นหลากหลายมิติ ได้แก่ มิติด้านสังคม มิติด้านการเมือง มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านการศึกษา มิติด้านวัฒนธรรม เป็นต้น โดยล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในทุกสังคมแตกต่างกันและมีระดับความรุนแรงแตกต่างกันไปตามบริบทของประเทสนั้นๆ ในขณะที่มีนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศได้กล่าวถึงหลักการบริหารไว้อย่างน่าสนใจ สามารถนำไปบูรณาการกับการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความขัดแย้งอย่างมีความสุข ภายใต้บริบทที่มีการเปลี่ยนผ่านทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ อย่างรวดเร็ว โดยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วนั้น กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบันควรประกอบด้วย 4 ประการนี้ คือ 1. วิเคราะห์ตนเองได้ 2. คิดและลงมือปฏิบัติเป็น 3. คงไว้ด้วยศีลและสมาธิ 4. พิจารณาอย่างถี่ถ้วนด้วยปัญญา ดังผู้เขียนจักอธิบายให้กระจ่างชัดต่อไป

คำสำคัญ : กลยุทธ์. การบริหารตน. ให้มีความสุข

Abstract

This academic article has three objectives 1. To study and analyze the problems about Thai society at present. 2. To study the concept and the theories about the management. 3. To analyze and to synthesize the way for happy living together. Following to the academic papers. researches. academic articles. and reliable databases. the society problems of each countries including of Thailand can be classified into many dimensions: social dimension. political dimension. economics dimension. educational dimension. cultural dimension etc. These problems happen in all societies and the severity are vary upon the context of society. The academicians describe the concept of management which can be used in the society among

conflict of opinion for happy living together under the rapid transition period in politics. economics. social etc. It can be concluded from the analysis and the synthesis that the strategies for self-managing for happiness at present should have four topics 1. Self-analysis 2. Ability to think and take action 3. Maintain precepts and focus 4. Thorough consideration by wisdom. All of these will be described clearly further.

Keywords: Strategies. Self-managing. to be happy

บทนำ

การบริหารเป็นการกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า (Cost-effective) ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) นั้น หมายถึง การตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า บทบาทสำคัญของผู้บริหารคือการนำพาองค์กรไปให้ถึงเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จได้โดยส่วนรวม เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร ผู้บริหารมีหน้าที่รวบรวมและจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการที่ดี แต่ถึงอย่างไรก็ตาม “คน หรือ ทรัพยากรมนุษย์” ก็ยังคงเป็นสิ่งที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จะต้องบริหารจัดการให้คนอยู่ในองค์กรอย่างมีความสุข ในขณะที่สังคมกำลังเผชิญหน้ากับความโกลาหล ความขัดแย้งในหลายๆ มิติ การเปลี่ยนแปลงไปของสังคมที่รวดเร็ว การที่โลกเป็นยุคโลกาภิวัตน์ การสื่อสารเป็นสิ่งที่กระทำได้ง่ายและค่อนข้างครอบคลุม แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่ตลอดมา คือ คน มีข้อมูลที่น่าสนใจจากเครือข่ายทางออกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เอสดีเอสเอ็น) หนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ ออนไลน์ . (7 มกราคม 2563) ระบุว่า “ในสังกัดองค์การสหประชาชาติ (ยูเอ็น) เผยรายงานเรื่องความสุขโลก ปี 2562 พบว่า ไทยมีความสุขอันดับ 52 ของโลก มีคะแนน 6.008 คะแนน ลดลงจากปีที่ผ่านมา อยู่อันดับ 46 มีคะแนน 6.072 คะแนน และอันดับของไทยลดติดต่อกันเป็นปีที่ 2” นั้นเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันคนไทยส่วนใหญ่ โดยเฉลี่ยแล้วมีความสุขระดับใด เพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งการที่ความสุขของคนในสังคมน้อยลงนั้นส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา อาทิเช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการศึกษา ปัญหาครอบครัว ปัญหาการเมือง เป็นต้น คนไทยจึงจำเป็นต้องบริหารตนเองแบบบูรณาการและนำหลักพุทธธรรมมาเสริมสร้างความเข้มแข็งรวมถึงหาทางออกอย่างถูกวิธี

พระพุทธศาสนากับสังคมไทยมีความผูกพันกันมานาน อิทธิพลของแนวคิดทางพระพุทธศาสนาปรากฏในชีวิตของคนไทยพุทธศาสนาซึ่งเปรียบเสมือนสายน้ำ หรือเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงชีวิตจิตใจของคนไทยมายาวนาน มันคงแน่นแฟ้น ไม่สามารถแยกออก จากกันได้เลย ในสังคมไทยปัจจุบันเราต้องการบุคคลที่เป็นแบบอย่างซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากเพราะสังคมปัจจุบันมีสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นยั่วยุให้คนถลำไปในทางที่เสื่อมเสียเป็นอันมาก ควรมีบุคคล

ที่เป็นตัวอย่างเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถนำพาหมู่คณะให้พ้นภัยได้ แต่ทั้งหมดทั้งมวลที่อื่นกล่าวไว้ข้างต้น ขาดการร่วมมือจากทุกคน ย่อมส่งผลเสียได้อีกในอนาคต แต่หากคนทุกคนในสังคม บริหารตนหรือครองตนอย่างถูกต้องและเหมาะสมย่อมดำรงชีพอย่างมีความสุขยาวนานหรือยั่งยืนได้โดยพลัน

บทความนี้เป็นการศึกษาการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analytics and Synthetic) ด้านการบริหารโดยเน้นการบริหารที่ตนเองเป็นหลักเนื่องจากหากทุกคนบริหารตนเองได้อย่างเหมาะสมย่อมส่งผลดีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมต่อไป โดยผู้ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ บทความวิจัย บทความวิชาการ หนังสือ และสื่อต่างๆที่น่าเชื่อถือเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์เชิงวิชาการอย่างถูกต้อง โดยแบ่งประเด็นการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ไว้ 3 ประเด็น คือ ปัญหาเกี่ยวกับสังคมไทยในปัจจุบัน แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร และกลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบัน ดังจะกล่าวต่อไป

ปัญหาเกี่ยวกับสังคมไทยในปัจจุบัน

สภาพสังคมในปัจจุบันได้ประสบปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการลักขโมย ปัญหาคุณภาพชีวิต และปัญหาเศรษฐกิจ เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งเกิดจากการ ให้ความสำคัญในเรื่องของวัตถุมากกว่าจิตใจ เกิดภาวะติดหลงในกระแสวัตถุนิยม (Materialism) จนเกิดค่านิยมในเรื่องของการใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย และมีบุคคลเป็นจำนวนมากไม่น้อย ที่หลง ติดมัวเมาในการบริโภคจนเกินดี ภาวะดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างสังคมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง จากเดิม เป็นลักษณะของสังคมแบบบริโภคนิยม (Consumerism) มีกระบวนการโฆษณากระตุ้น ให้เกิดการยึดติดเพื่อการเสพบริโภคในวัตถุ มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ได้ละเลยคุณค่าและ ความสำเร็จของการพัฒนา ด้านจิตใจ มนุษย์ใน สังคมจะมีความสุขอย่างแท้จริงได้ต้องดำเนิน ชีวิตถูกต้อง ดังาม คือ ต้องปฏิบัติถูกต้องต่อชีวิตตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต่อเทคโนโลยีต่าง ๆ การดำเนินชีวิตมอง ในแง่หนึ่งก็คือ การประกอบกิจกรรมต่าง ๆ โดย แสดงออกเป็นพฤติกรรมทางกายบ้างทางใจบ้าง เรียกว่า ทำ ทำ พูด คิด การดำเนินชีวิตที่ถูก ต้องได้ผลก็คือการรู้จักทำ รู้จักพูด รู้จักคิด หรือที่เรียกว่า ทำเป็น พูดเป็น และคิดเป็น เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการรู้จัก ดำเนินชีวิต แล้วคิดอย่างไรจึงจะเรียกว่า การ รู้จักคิด หรือคิดเป็น สังคมในยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน บทบาทและหน้าที่ตลอดการดำเนินชีวิต ความ อ่อนแอทางด้านจิตใจ มักทำให้เกิดการหวั่นไหว ต่อสิ่งยั่วยทางอายตนะทั้ง 6 โดยง่าย เนื่องจาก ขาดทักษะในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง จึง ทำให้ เพลิดเพลินหลงติดในอารมณ์ สิ่งยั่วยต่าง ๆ เกิด ความรุนแรงในความคิด เช่น อารมณ์ฉุนเฉียว โกรธ เกลียด หงุดหงิด เบื่อหน่าย ซึมเศร้า ท้อแท้ สับสน วอกแวก และฟุ้งซ่านรำคาญ การพัฒนาความสามารถทางสังคม ความคิดอ่าน ความพยายามเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ ทำให้สามารถแก้ไข ปัญหาในสถานการณ์วิกฤตที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตลอดจนเป็นความสามารถที่จะส่งเสริมสุขภาพของ บุคคลและชุมชนด้วยสิ่งที่จะต้องได้รับพิจารณาก็ คือ ทักษะชีวิตที่เป็นแกน (core life skill) หรือทักษะชีวิต

พื้นฐานซึ่งจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กับการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (ชินชัย แก้วเรือน. 11 (2) : 155 - 156.

มีข้อมูลจากนายณัฐพล แยมฉิม ประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล มหาวิทยาลัยสวนดุสิต หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์ . (10 กุมภาพันธ์ 2563) เผยว่า “สภาพสังคมไทยจาก อดีตถึงปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น การล่องละเมิดทางเพศ ปล้นฆ่า ค้ามนุษย์ การใช้ความรุนแรงจนถึงฆ่ากันตาย และอีกหลากหลายปัญหาที่นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงมากขึ้น สวนดุสิตโพลจึงได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทั่วประเทศ 1.121 คน สรุปผลได้ ดังนี้ 5 อันดับปัญหาสังคมไทยที่ประจำชังคิดว่าต้องเร่งแก้ไขโดยด่วน อันดับ 1 การหลอกลวง/ล่องละเมิดทางเพศ ค้ามนุษย์ 81.53% อันดับ 2 การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ในแวดวงราชการ การเรียกรับสินบน 80.20% อันดับ 3 ความรุนแรงโหดร้ายในครอบครัว/ชายฉกรรจ์ การทำร้ายกันในครอบครัว 78.32% อันดับ 4 การปล้นฆ่า ซึ่งทรัพย์/ลักทรัพย์ 71.81% อันดับ 5 การหลอกลวงต้มตุ๋น/ฉ้อโกงทรัพย์สินเงินทอง 61.200 ... ประชาชนคิดว่าใคร หรือหน่วยงานใด จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ อันดับ 1 รัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ 73.51% อันดับ 2 เจ้าหน้าที่ตำรวจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม 69.05% อันดับ 3 สถาบัน ครอบครัว 57.81% อันดับ 4 ประชาชน ทุกคนทุกฝ่าย 55.40% อันดับ 5 สื่อมวลชน 50.85%” ข้อมูลดังกล่าวเป็นเครื่องชี้วัดประการหนึ่งว่าแท้จริงแล้วสังคมไทยยังมีปัญหาปัญหาที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการอย่างเนิ่นนาน

ในขณะเดียวกัน จุลชีพ ชินวรรณ (2557 : 157) กล่าวภาพรวมของความขัดแย้งระหว่างประเทศ มีใจความน่าสนใจ คือ “ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในศตวรรษที่ 21 เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงบทบาทที่หลากหลาย และปฏิสัมพันธ์เหล่านี้ก็มีรูปแบบใหม่ ๆ อีกทั้งการใช้ความรุนแรงก็ได้หมดไป ยิ่งไปกว่านั้น พลเรือนและประชาชนผู้บริสุทธิ์จะได้รับผลกระทบมากกว่าผู้ใด ไม่ว่าจะเป็น การก่อการร้ายต่อสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 2001 หรือการทำสงครามโจมตี อัฟกานิสถานใน ค.ศ. 2002 และการทำสงครามโค่นล้มประธานาธิบดีซัดดัมแห่งอิรัก ใน ค.ศ. 2003 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงบทบาทต่าง ๆ บนเวทีระหว่างประเทศ อาจแบ่งออก ได้เป็นปฏิสัมพันธ์ในเชิงลบ (Negative Interactions) หรือความขัดแย้งระหว่างประเทศ (International Conflict) และปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวก (Positive Interactions) หรือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation)” เมื่อศึกษาแล้วจะเห็นว่าสังคมโลกรวมถึงสังคมไทยด้วยนั้น กำลังเผชิญปัญหาหลากหลายประเด็น และสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ระดับความสุขของคนน้อยลง ในขณะเดียวกันระดับความสุขที่ลดน้อยลงก็เป็นปัจจัย (Factor) สะท้อนกลับ (Feedback) ให้เป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆ ตามมามากมายเช่นกัน การใช้ชีวิตในปัจจุบันจึงต้องมีการบริหารและดำเนินการอย่างเหมาะสม

จะเห็นว่า โลกกำลังประสบปัญหามากมายหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็น มิติด้านครอบครัว สังคม การเมือง เศรษฐกิจ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศด้วยเช่นกัน ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นไปทั้งตัวแปรต้นในเชิงการเป็นสาเหตุ

ให้ความสุขของคนลดน้อยลง และตัวแปรตามในความเป็นผลจากการที่คนไม่สามารถบริหารตนหรือครองตนให้อยู่ในสังคมอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความสุข ได้เช่นกัน

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร

ความหมายของการบริหาร

หน่วยงานหรือองค์กรใดก็ตามจะสามารถบริหารหรือดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ย่อมต้องอาศัยการบริหารที่ดี การบริหารจึงเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา ซึ่งจะประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหาร ในที่นี้จะกล่าวถึงประเด็นการบริหารตนเองด้วยเช่นกัน แต่จะขออธิบายและขยายความลำดับต่อไปโดยนักวิชาการหลายท่านไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการของไทยหรือนักวิชาการของต่างประเทศได้ให้ความหมายของการบริหารไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

Hoy. K. and Miske (ฮอย และมิสเกล) (2001 : 9) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ อาทิ การตัดสินใจ องค์กรแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2543 : 6) ซึ่งกล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดการองค์กร การนำและการควบคุม “เป็นกระบวนการทำงานพร้อมกับบุคคลและกลุ่มบุคคล” (จันทราณี สงวนนาม. 2543 : 10) ต้องมีแนวปฏิบัติพื้นฐานที่สำคัญดัง สมคิด บางโม (2543 : 22) กล่าวไว้ คือ

1. วัตถุประสงค์ หน่วยงานจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ชัดเจน กำหนดเป้าหมายไว้ให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ ตลอดจนการกำหนดตำแหน่งต่างๆและตำแหน่งของหน่วยงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนสามารถปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ วัตถุประสงค์ของหน่วยงานก็จะสำเร็จไปด้วย

2. ความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง งานของแต่ละตำแหน่งแต่ละคนควรจำกัดขอบเขตให้แต่ละคนทำหน้าที่อันส่งเสริมให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกันต้องจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันถือว่าเป็นการแบ่งงานกันทำตามความเชี่ยวชาญเฉพาะอย่าง การแบ่งงานออกเป็นแผนกจึงเป็นสิ่งจำเป็น

3. การประสานงาน เมื่อมีการแบ่งงานกันทำเป็นแผนกๆ และมีคนทำงานจำนวนมากการประสานงานย่อมมีความจำเป็นเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติงานของตนได้อย่างราบรื่น โดยไม่ขัดกับแผนกอื่นๆ ทำให้กิจกรรมของหน่วยงานดำเนินไปสู่วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน หากไม่มีการประสานงานที่ดีแล้ว การดำเนินงานอาจล้มเหลวและไม่ราบรื่น

4. อำนาจหน้าที่ หน่วยงานต้องมีบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งสูงสุด มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบาย สามารถตัดสินใจสั่งการได้โดยไม่มีใครโต้แย้ง การจัดสายการบังคับบัญชาในหน่วยงานต้องชัดเจน เริ่มตั้งแต่ผู้มีอำนาจสูงสุดของหน่วยงาน ผ่านสายการบังคับบัญชาลงมาตามลำดับชั้น

5. ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้แก่ตำแหน่งต่าง ๆ จะต้องสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ บุคคลใดที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบต่อผลสำเร็จของหน่วยงานระดับใดก็ควรจะได้รับมอบอำนาจที่เพียงพอในการปฏิบัติงานจะทำให้งานนั้นสำเร็จได้

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการการดำเนินงานอย่างเหมาะสมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เป็นกระบวนการระดมความรู้ ความสามารถที่ทำให้บุคลากรสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายและประสบผลสำเร็จสูงสุด โดยต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร

ประเด็นแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหาร นั้นจากการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ว่า การบริหารอันเกี่ยวข้องกับปัจเจกบุคคล (Individual) นั้นมีความจำเป็นจะต้องศึกษาในหลากหลายมิติ เนื่องจากมีสาระที่เกี่ยวข้องหลายประเด็นย่อย โดยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วนั้นการบริหารตนเองจะต้องมีการบูรณาการ (Integration) จากแนวคิด ทฤษฎี 2 ประการ คือ SWOT Analysis และ Deming Cycle ผู้อ่านอาจมีความสงสัยว่าประเด็นนี้ครอบคลุมหรือเกี่ยวข้องอย่างไร ซึ่งผู้เขียนจะอธิบายให้กระจ่างชัดต่อไป แนวคิด ทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น มีดังนี้

1. SWOT Analysis

หลักการสำคัญของ SWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็น การวิเคราะห์ สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จัก สภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและ ภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอก องค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง เหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินตามกลยุทธ์ของ องค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสม

ในการวิเคราะห์ SWOT นั้น ผู้เขียนสังเคราะห์โดยละเอียดเชื่อมโยงถึงวิธีการบริหารตนเอง ซึ่งแบ่งเป็นสภาพการณ์หรือปัจจัยภายในและสภาพการณ์หรือปัจจัยภายนอกด้วยเช่นกัน ส่วนการรายละเอียดการสังเคราะห์ รวมถึง คำตอบของข้อคำถามที่ว่าทำไมเครื่องมือ (Tool) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หรือ SWOT จึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารตนได้นั้น ผู้เขียนจะอธิบายให้เห็นภาพชัดเจนในรูปแบบ (Model) กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบันต่อไป

2. Deming Cycle

PDCA หรือที่เรียกว่าวงจรเดมมิง (อังกฤษ: Deming Cycle) หรือวงจรชูฮาร์ต (Shewhart Cycle) คือ วงจรการควบคุมคุณภาพ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. Plan (วางแผน) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อาจประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน Plan การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

2. Do (ปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างรองรับ การดำเนินการ (เช่น คณะกรรมการหรือหน่วยงานของคณะ) มีวิธีการ ดำเนินการ (เช่น มีการประชุมของคณะกรรมการ มีการจัดการเรียน การสอน มีการแสดงความจำนงขอรับนักศึกษาไปยังทบวงมหาวิทยาลัย) และมีผลของการดำเนินการ (เช่น รายชื่อนักศึกษาที่รับในแต่ละปี)

3. Check (ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน) หมายถึง การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับการดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของ การดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถ ทำได้เอง โดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการ อีกชุดมาประเมินแผน หรือไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมิน ที่ยุ่งยากซับซ้อน

4. Act (ปรับปรุงแก้ไข) หมายถึง การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจประกอบด้วย การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควร ปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ตืออยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบ การดำเนินการใหม่ที่เหมาะสม สำหรับการดำเนินการ ในปีต่อไป

ในประเด็นของหลักการบริหารกิจการ หรือ Deming Cycle เฉกเช่นเดียวกันรายละเอียดการสังเคราะห์ รวมถึง คำตอบของข้อคำถามที่ว่าทำไมหลักการบริหารกิจการ จึงเป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารตนได้นั้น ผู้เขียนจะอธิบายให้เห็นภาพชัดเจนในรูปแบบ (Model) กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบันเช่นกัน

หลักพุทธธรรมเกี่ยวกับการฝึกตน

ไตรสิกขา คือ กระบวนการเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนามนุษย์ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) การพัฒนากาย เป็นการพัฒนาการกระทำที่มุ่งเน้นให้กระทำแต่สิ่งดีงาม อันเป็นประโยชน์แก่ตนเองและประโยชน์ต่อส่วนรวม 2) การอบรมพัฒนาจิต เป็นการฝึกจิตให้สงบนิ่งมีสติที่มั่นคง พร้อมทั้งจะแก้ปัญหาทุก ๆ เรื่องด้วยความไม่ประมาท 3) การฝึกอบรมพัฒนาปัญญา เป็นการพัฒนาองค์ความรู้หรือพัฒนาการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ของตนที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ให้เกิดคุณค่าต่อชีวิตตนเองได้อย่างถูกต้องและเจริญงอกงามยิ่งขึ้น

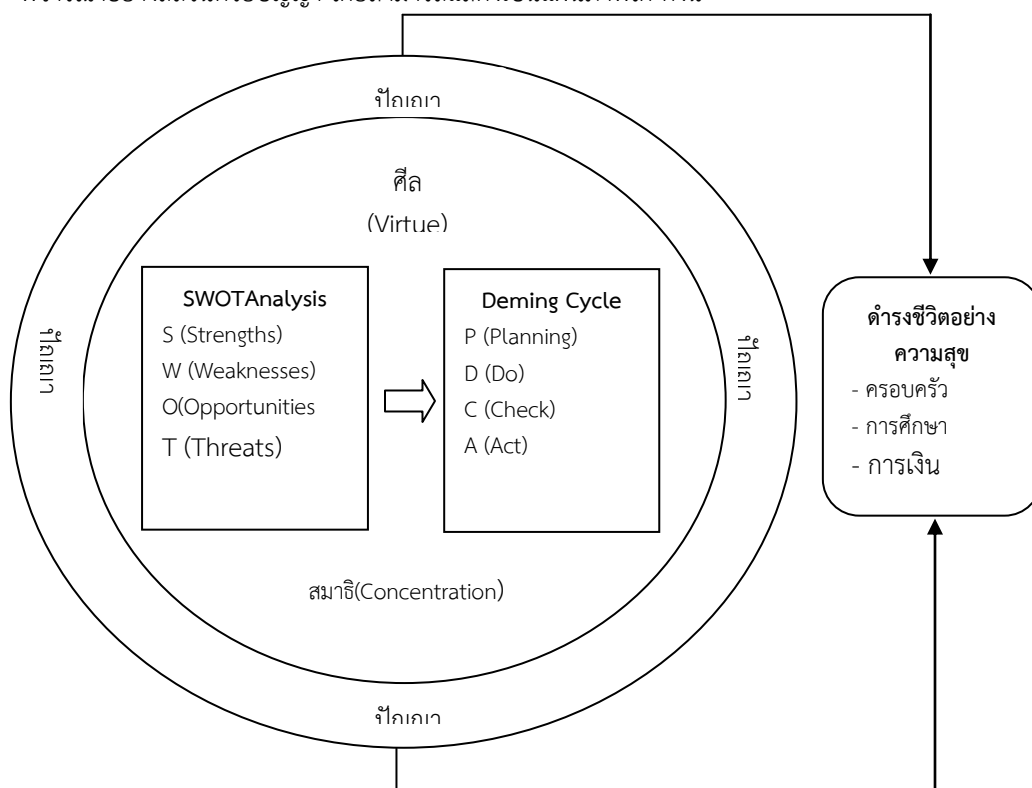
ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนน อมรวิวัฒน์ (2547 : 15) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ไตรสิกขา คือ ข้อที่จะต้องศึกษา และข้อที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อฝึกหัดกาย วาจา และจิตใจหรือสติปัญญาให้สูงขึ้น) กล่าวว่า ไตรสิกขาเป็นระบบ การศึกษาที่มุ่งฝึกฝนอบรมในหลักการพัฒนามนุษย์ โดยยึดหลักของการเรียนรู้ 3 แกนหลัก คือ

- 1) การฝึกฝนตนเองเรื่องศีล (self-training morality)
- 2) การฝึกฝนตนเองเรื่องสมาธิ (self-training in mentality or concentration)
- 3) การฝึกฝนตนเองเรื่องปัญญา (self-training in wisdom)

โดยสรุปนั้น หลักพุทธธรรมเกี่ยวกับการฝึกตนที่ผู้เขียนศึกษาค้นคว้า ทั้งเอกสาร บทความ วิชาการ รวมถึงสื่อต่างๆที่น่าเชื่อถือ หลักพุทธธรรมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารตนเองในสภาวะการที่มี หลายมิติ เช่นนี้ ควรให้หลักไตรสิกขา ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ประการ คือ ศีล สมาธิ และปัญญา

กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบัน

เมื่อสังเคราะห์จากการศึกษาค้นคว้าแล้วนั้น กลยุทธ์การบริหารตนให้มีความสุขในยุคปัจจุบัน ควร ประกอบด้วย 4 ประการนี้ คือ 1. วิเคราะห์ตนเองได้ 2. คิดและลงมือปฏิบัติเป็น 3. คงไว้ด้วยศีลและสมาธิ 4. พิจารณาอย่างถ่องแท้ด้วยปัญญา โดยสามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 : กลยุทธ์การบริหารตนให้มี

ในยุคที่การสื่อสารมีความสะดวกและรวดเร็วส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเช่นกัน ในเชิงของการพัฒนาประเทศนั้น การที่ประเทศพัฒนาเชิงวัตถุย่อมเป็นตัวชี้วัดประการหนึ่งซึ่งแสดงถึงความสำเร็จก้าวหน้าของประเทศ แต่ทุกอย่างย่อมมีเหรียญสองด้านเสมอ มีดีย่อมมีไม่มี ในขณะที่หากวิเคราะห์การโดยละเอียดยังมีเหรียญอีกด้านหนึ่งคือสันของเหรียญ ซึ่งเป็นด้านที่มีทั้งดีและไม่ดีผสมกัน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขนั้นเป็นสิ่งที่ยากมากยิ่งขึ้น ด้วยปัจจัยหลายๆ ประการ แต่หากเรามีกุญแจในการบริหารตนเองให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขย่อมเป็นสิ่งที่ดีที่สุด โดยกลุณนั้นประกอบด้วย 4 ประการดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ตนเองได้ (Self-analysis)

การรู้จักตนเองโดยละเอียด อย่างถ่องแท้เป็นสิ่งที่สำคัญมากๆ ดังกลุณที่ขุนวุ ผู้มีชื่อเสียงด้านการใช้กลุณท์กล่าวไว้ว่า “รู้เขา รู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง” นั้นแสดงแสดงให้เห็นว่า การรู้จักตนเองก็เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก แนวคิดการรู้จักตนเองนั้น ผู้เขียนเห็นว่า เครื่องวิเคราะห์หังค์กรที่สามารถนำมาบูรณาการในการรู้จักตนเองได้เป็นอย่างดี ได้แก่ SWOT Analysis ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวถึงไว้แล้วเบื้องต้น ในหัวข้อนี้จะสังเคราะห์ให้เห็นถึงการวิเคราะห์ตนเองโดยใช้ SWOT Analysis ให้เข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น

SWOT Analysis นั้นประกอบด้วย 4 ประการ คือ 1. จุดแข็ง S (Strengths) 2. จุดอ่อน W (Weaknesses) 3. โอกาส O (Opportunities) และ 4. อุปสรรค T (Threats) 2 ประการแรกเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวตนของเรา เราต้องบริหารให้ถูกต้องและเหมาะสม โดยในยุคปัจจุบันนั้นไม่ว่าจะเป็นเพศ อาชีพ ศาสนา การศึกษา การเป็นอยู่จะเป็นอย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ตนเองให้ได้คำตอบที่ชัดเจนว่า ตนเองมีเป้าหมายชีวิตอย่างไร มีความรักในงานหรือการเรียนอะไร ถนัดอะไร เป็นคนอุปนิสัยอย่างไร รวมทั้งวิเคราะห์ตนเองได้ว่ามีจุดอ่อนหรือข้อเสียอะไรบ้าง จะปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนข้อเสียให้กลายเป็นจุดเด่นได้อย่างไร ตัวอย่างเช่น โทมัส เอดิสัน จากประวัติช่วงหนึ่งคุณครูของเขาเคยพูดว่า เขาโง่เกินกว่าจะเรียนรู้อะไรได้ เพราะเหตุนี้แม่ของโทมัสจึงนำเขาออกจากโรงเรียน และทำการสอนด้วยตัวเองที่บ้าน โทมัสเคยถูกไล่ออกจากสองงานแรกที่เขาทำ เนื่องจากว่าเขามีศักยภาพในการทำงานไม่เพียงพอ อันที่จริงโทมัสเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นคนชอบคิดนวัตกรรมใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา โดยความสำเร็จนั้นเกิดขึ้นเมื่อเขาพยายามประดิษฐ์หลอดไฟที่ใช้งานได้จริงขึ้นมา ซึ่งเบื้องหลังของความสำเร็จนี้ก็คือ เขาเคยทดลองและล้มเหลวมานับ 10.000 ครั้ง ซึ่งบ่งบอกได้เป็นอย่างดีว่าข้อเสียหรือจุดอ่อนไม่ใช่แก้ไขหรือพัฒนาไม่ได้ แต่ตนเองต้องวิเคราะห์ตนเองและหาตนเองให้เจอ

ในประเด็นของการมอง โอกาส O (Opportunities) และ อุปสรรค T (Threats) นั้นเป็นสิ่งที่เราต้องให้ความสำคัญด้วยเช่นกัน คำกล่าวที่คนไทยชอบกล่าวถึงที่ว่า “แข่งเรือแข่งพายแข่งกันได้ แข่งบุญแข่งวาสนานั้น แข่งขันกันไม่ได้” อาจใช้ได้กับหลายๆ ชีวิตที่เกิดขึ้นแตกต่างกันตามหลักความเชื่อใน “กรรม” ของพระพุทธศาสนา บางคนเกิดมามีเพียบพร้อมทุกอย่างในชีวิต บางคนเกิดมาไม่มีอะไรเลย นี่เป็นเพียง โอกาส O (Opportunities) และ อุปสรรค T (Threats) ที่ผู้เขียนยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดเจนเท่านั้น ในความเป็นจริงแล้ว โอกาส O (Opportunities) และ อุปสรรค T (Threats) นั้นย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดของการขาดโอกาส

และอุปสรรค ของ ไมเคิล จอร์แดน นักบาสเกตบอลผู้มีชื่อเสียงที่สุดในโลก ในวัยเด็กเขารักการเล่นบาสเกตบอลอย่างมากและอยากจะมีอาชีพเป็นนักบาสเกตบอล แต่ไม่มีครูฝึกคนไหนเลยที่จะรับเขาเข้าทีม (ขาดโอกาส) เพราะเขาเป็นคนตัวเตี้ย (มีอุปสรรค) แต่แม้จะเคยถูกปฏิเสธจากทีมตัวแทนบาสเกตบอลของโรงเรียน แต่จอร์แดนกลับไม่ย่อท้อ เขานำความล้มเหลวเหล่านั้นมาผลักดันให้ตัวเองประสบความสำเร็จในท้ายที่สุด ประการนี้ก็เช่นเดียวกัน บางคนมีโอกาสดี แต่ไม่บริหารให้ดีก็พลาดโอกาสและล้มเหลวในที่สุดได้เช่นกัน เมื่อล้มเหลวความทุกข์ย่อมลดน้อยลงไป แต่เมื่อ “รู้จักตัวเอง” เราจะรู้จักพัฒนาทักษะต่างๆ ด้วยวิธีเฉพาะตัว ทำให้ประสบความสำเร็จและมีความสุขในที่สุด

2. คิดและลงมือปฏิบัติเป็น (Ability to think and take action)

กลยุทธ์การบริหารตนเองโดยการวิเคราะห์ตนเองให้ได้นั้น ถือว่าเป็นกระบวนการคิดประการหนึ่งเช่นกัน แต่สิ่งเหล่านั้นเป็นเพียง ข้อมูลเบื้องต้น (Basic information) เท่านั้นแต่ในขั้นตอนการบริหารขั้นที่ 2 นี้ จะเป็นการคิดแบบเป็นระบบ คือ คิดในเชิงการวางแผน มีการนำแผนนั้นไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบการปฏิบัติ นั้นอย่างสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้นให้พัฒนาและดีขึ้นเรื่อยไป ซึ่งในเชิงของการบริหารกิจกรรมเรียกว่า Deming Cycle ในประเด็นนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ทุกกรณี ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนชีวิต การเรียน การใช้จ่ายเงิน การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เมื่อทำได้เช่นดังกล่าวไว้ข้างต้น จะทำให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี และจะส่งผลให้มีความสุขในการดำเนินชีวิตต่อไป คำกล่าวที่ว่า “ความสุขและความสำเร็จเกิดขึ้นได้จากการลงมือปฏิบัติ” ยังคงใช้ได้ในทุกยุคสมัย

3. คงไว้ด้วยศีลและสมาธิ (Maintain precepts and focus)

กลยุทธ์การบริหารตนเองทั้ง 2 ขั้นตอน ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นไปแล้วนั้น หากเป็นไปโดยขาดความตั้งใจอย่างแน่วแน่ หรือที่เรียกว่าสมาธิ ย่อมมีการวิเคราะห์ตนเองผิดพลาด วางแผนไม่ถูกต้อง ลงมือปฏิบัติไม่ได้ แต่หากกระบวนการที่กล่าวไว้แล้วนั้นเป็นไปโดยอาศัยสมาธิย่อมส่งผลให้ทุกอย่างของชีวิตเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้อง และมีความสุขทั้งกายและใจ เปรียบเสมือน กรณี ผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งปล้นทองและฆ่าผู้อื่นจนเสียชีวิต ซึ่งสาเหตุหลักส่วนหนึ่งมาจากการวางแผนชีวิตผิดพลาด ขาดสมาธิ รวมถึงไม่มีสติในการยังคิดอย่างถูกต้อง ส่วนศีล นั้นเป็นสิ่งที่บ่งบอกของการเป็นคนปกติ การชีวิตในสังคมปัจจุบันหากดำรงอยู่ในความมีศีลธรรมจรรยาแล้วนั้นย่อมส่งผลให้เป็นผู้มีบารมีและอยู่อย่างมีความสุข แต่ทั้งศีลและสมาธิจะต้องมีการฝึกและทบทวนอย่างสม่ำเสมอ

4. พิจารณาอย่างถี่ถ้วนด้วยปัญญา (Thorough consideration by wisdom)

การมีความสุขที่แท้จริงอาจจะไม่ได้มาจากการประสบความสำเร็จเสมอไป บางครั้งการมีความสุขนั้น เกิดขึ้นจากภายในถึงแม้จะอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ย่ำแย่หรือเป็นสิ่งที่สวดวิสัยจะควบคุมได้ กล่าวคือ ใช้ปัญญา (wisdom) ทางพระพุทธศาสนาในการวิเคราะห์อย่างแยกแยะถึงแก่นแท้ของทุกสรรพสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น คำถามที่ว่า เราทำดีหรือไม่ได้ดี บางคนไม่ดีแต่ทำไม่ถึงยังคงอยู่ในสังคมและประสบความสำเร็จ ประเด็นนี้หากใช้ปัญญา พิจารณาอย่างแยกแยะแล้วนั้น คนที่ประสบความสำเร็จนั้นอาจวิเคราะห์ตนเองได้ (Self-analysis) คิดและลงมือปฏิบัติเป็น (Ability to think and take action) แต่ภายในจิตใจอาจไม่มีความสุขก็เป็นได้ แต่สุดท้ายของการ

พิจารณาอย่างถ่องแท้ด้วยปัญญานั้น การที่เรายังไม่ประสบความสำเร็จทั้งๆ ที่ทำดี และคนที่ทำไม่ดีแต่ประสบความสำเร็จนั้นแท้จริงเป็นเพราะคำสอนเรื่องกรรมตามหลักของพระพุทธศาสนา กรรมดีในอดีตกำลังส่งผลให้ส่งคนทำไม่ดีในปัจจุบันประสบความสำเร็จและทางกรรมกลับการกรรมไม่ดีในอดีตของเราในอดีตชาติอาจกำลังส่งผลต่อเราในปัจจุบันนั่นเอง อีกประการหนึ่งของการใช้ปัญญาซึ่งเป็นกลยุทธ์สุดท้ายและสำคัญต่อการดำรงชีวิตให้มีความสุขอย่างมากคือ ให้รู้จักการปล่อยวางและไม่ประมาทในชีวิตซึ่งเป็นการพิจารณาโดยใช้ปัญญาอย่างถูกต้องที่สุด

สรุป

การกำหนดทิศทางของหน่วยงาน กลุ่มงาน หรือการดำเนินงานในหน้าที่ต่างๆ ให้ใช้ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) ครอบคลุมถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด เหมาะสมและคุ้มค่า (Cost-effective) ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) เป็นการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง (Right decision) และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้เรียกว่าการบริหารองค์กรที่ดี แต่หากไร้ซึ่งความสุขแล้วย่อมมีปัญหาตามมาในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นการลาออก ความขัดแย้งในองค์กร เหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นได้โดยง่าย คนก็เช่นเดียวกันหากอยู่ในสังคมโดยมีความสุขย่อมส่งผลเสียต่อสังคมนั้นๆ ได้เช่นกัน เพราะอาจนำไปสู่ปัญหาสังคมตามมาอย่างคาดเดาได้ยาก เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การทารุณกรรมสัตว์ เป็นต้น

สังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีปัญหาหลายประการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ส่งผลเสียต่อผู้อื่นและส่งผลเสียต่อประเทศไทยมากมายทำให้คนมีความสุขน้อยลง ซึ่งกลยุทธ์การบริหารตนให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ที่ผู้เขียนวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้นั้น ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. วิเคราะห์ตนเองได้ 2. คิดและลงมือปฏิบัติเป็น 3. คงไว้ด้วยศีลและสมาธิ 4. พิจารณาอย่างถ่องแท้ด้วยปัญญา เมื่อนำไปบูรณาการใช้กับครอบครัว การศึกษา การเงิน การงาน และอื่นๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินชีวิตมีแต่ความสำเร็จและความสุข

References)

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2546). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บั๊ค พอยส์.
- รองศาสตราจารย์ จุลชีพ ชินวรรณ. (2558). **โลกในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2543). **การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์วิสุทธิ.
- สมุน อมรวิวัฒน์. (2547). **การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โครงการกิตติมธีสานาศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมคิด บางโม. (2546). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชินชัย แก้วเรือน. (2558). “การบูรณาการการครองใจคนตามแนวทางพระพุทธศาสนา”. วารสาร พิษณุเวชสาร. 11 (2) : 155 - 156..

หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ออนไลน์. (7 มกราคม 2563) อันดับความสุขไทย ร่วงติดต่อกันปีที่2. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.posttoday.com/social/general/584071>.

หนังสือพิมพ์มติชนออนไลน์. (10 กุมภาพันธ์ 2563) ดุสิตโพลเผย ‘5 ปัญหาสังคมไทย’ ที่ประชาชนอยากให้แก้ไขเร่งด่วน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.matichon.co.th/education/news_545551.

Hoy. K. and Miskel. G. (2001). Education Administration : Theory . Research. and Practice. 6 th ed. New York : Random House.